Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
Svoboda 30 Montgomery Street
Jersey City N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 293. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 27-го ГРУДНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, DECEMBER 27, 1979 No. 293. VOL. LXXXVI.

БАГАТИЙ АКАДЕМІЧНИЙ „ВІКЕНД" ФІЛІЇ УКУ

Чікаго (Н. Н.). — На протязі трьох днів, від 7-го до 9-го грудня відбувся ряд академічних імпрез у Філії Українського Католицького Університету в Чікаго, метою яких було вшанування Празника Патрона УКУ — Святого Климентія Папи, та відзначення 40-ліття хіротонії засновника і ректора УКУ в Римі, Блаженнішого Патріярха Йосифа. Всі ці релігійні і академічні обходи пройшли із замітним успіхом й мали позитивний відгомін серед української громади.

7-го грудня Філія УКУ влаштувала публічну доповідь о. проф. Олександра Барана (Манітобський університет) на тему „Вплив візантійського мистецтва на Русі-Україні". В доповіді-лекції взяли участь понад 70 осіб, які з великою увагою вислухали фахову аналізу та синетитчну історію візантійського образотворчого мистецтва, головно церковного іконописання. Проф. Баран ілюстрував свою лекцію прозірками та вдало вияснював значення ікон для релігійного культу східніх слов'ян. Він вказав на українські питоменності принесеного на Україну візантійського іконописання.

8-го грудня Філія УКУ спільно з осередком Наукового Товариства ім. Шевченка влаштувала наукову конференцію для вшанування 40-ліття хіротонії Патріярха Йосифа. Південну конференцію в будинку українського сеньйора відкрив директор Філії і голова осередку НТШ, д-р Василь Маркусь, а програмою проводив також проф. Мирослав Семчишин, заступник голови осередку НТШ. Виголошено чотири доповіді, а саме:

Проф. історії Манітобського університету і Колегії Св. Андрея у Вінніпегу, о. д-р О. Баран говорив про діяльність і погляди Ювілята на церковне об'єднання в міжвоєнний період. Користуючися працями вченого богослова, сьогоднішнього Патріярха, доповідач представив на той час поступові погляди щодо об'єднання між православним Сходом і католицьким Заходом.

Д-р Павло Сениця, автор і редактор двох збірників „Світильник істини", з'ясував документально та з багатим фактажем наукову діяльність Ювілята на становищі ректора Богословської Академії, голови Богословського Товариства та редактора журналу „Богословія". Цією доповіддю також відзначено півстоліття від заснування Богословської Академії у Львові.

Професор літературознавства Ля Саль коледжу у Філядельфії, д-р Леонід Рудницький, що є одночасно директором тамошньої Філії УКУ, доповідав про постать Патріярха Йосифа в красному письменстві, а головно в поезії. В прозі постать Патріярха віддзеркалена в повісті Моріса Веста „Черевики рибалки", а в поезії — в кількох польських авторів, головно Ю. Лободовського, та в поезіях низки українських авторів. На жаль, прозового полотна про цю вийняткову постать українська література ще не створила. Але мотиви поезії та символи, вживані для представлення Патріярха, далеко перейшли рамки звичайного панегірика.

Професор політичних наук Лойола університету і директор Філії УКУ в Чікаго, В. Маркусь говорив про церковно-суспільну мисль Патріярха, головно щодо Патріярхату та концепції церковного об'єднання. Останні думки були представлені, як їх Ювілят з'ясував уже після свого звільнення. Доповідь була побудована довкола ідеї „єдности Церкви і народу" та „поєднання у Христі". П'ята передбачена доповідь о. проф. Івана Тилявського про богословську думку Ювілята не відбулася, бо доповідач не міг прибути із-за недуги. Проте його доповідь буде виголошена на форумі УКУ в майбутньому і згодом увійде до запляноваого збірника.

Після доповідей були запитання і дискусія, до якої прислухалося близько 60 осіб.

Цього ж вечора у соборі свв. Володимира і Ольги відправлено вечірню, яку співали семінаристи - студенти Філії разом із молоддю з Братства Св. Бориса і Гліба. У вечірні взяло участь понад сорок американських студентів теології та професорів з Чікагської Об'єднаної Теологічної Школи. Опісля в будинку Філії для чужинецьких гостей відбулося прийняття („опен гауз"). Уже не вперше бували чужинецькі гості в Філії, де мали змогу ознайомитися з її працею та студентами й викладачами.

У неділю, 9-го грудня врочисто відзначено празник Св. Климентія Папи, який припав на суботу. Врочисту Літургію служили соборно митрофорний протоієрей Маріян Бутринський, о. проф. О. Баран та о. Іван Кротець, опікун групи семінаристів при Філії УКУ; дияконував А. Чировський. Прислуговували питомці, які також співали крилосом тропарі й апостола, а цілу Літургію співав мішаний хор „Прометей" під орудою Романа Андрушка. Проповідь про Патрона УКУ, одного з перших папів, що знайшов мученичу смерть Ісповідника віри на землях України, виголосив о.д-р О. Баран.

Після Літургії близько дві сотні гостей зібралися в авдиторії собору, де відбулася празнична гостина. Отець митрат М. Бутринський, голова Товариства „Свята Софія" в Чікаго, що є правним спонзором і адміністратором Філії, привітав присутніх, представив коротко діяльність і ролю Філії УКУ в культурному житті нашого міста. Головне слово виголосив гість з Філядельфії, проф. Л. Рудницький. Нав'язуючи до ролі науки і культури в на-

(Закінчення на стор. 4)

Трагічно загинув відомий український письменник Б. Олександрів

Торонто, Канада. — Тут у п'ятницю, 21-го грудня ц. р., загинув трагічно в автомобільній катастрофі на 58 році життя Борис Олександрів-Грибінський, визначний український письменник, журналіст і культурний діяч, член Президії Об'єднання Українських Письменників „Слово" і голова Торонтонського Відділу „Слова".

Борис Олександрів — автор кількох книжок, серед них: „Мої дні" (1946), „Любов до ближнього" (1961), „Туга за сонцем" (1967), „Коло круг" (1972) і ін.; редактор „Проміню" і „Нашого шляху" в 1940 роках (в Зальцбурзі), журналу „Молода Україна" (1951-60, з перервами) в Торонто, Канада; співредактор журналу „Літаври" в Зальцбурзі (1947). Писав в українській періодичній пресі статті про совєтську літературу, містив свої твори тощо, гуморески часто підписував псевдонімом Свирид Ломачка.

ГАЗЕТА „ВОЛЛ СТРІТ ДЖОРНАЛ" ПОМІСТИЛА СТАТТЮ ГЕН. П. ГРИГОРЕНКА ПРО НОВІ АРЕШТИ В СССР

Ню Йорк. — Загально відома і почитна у фінансовому світі газета „Волл Стріт Джорнал" помістила у виданні за четвер, 20-го грудня, довшу статтю ген. Петра Григоренка, голови Західнього Представництва Української Гельсінкської групи, в якій цей колишній член правозахисного руху в СССР описує нові арешти в Совєтському Союзі, зокрема в Україні, та вказує на нову тактику КҐБ у відношенні до оборонців людських і національних прав в СССР.

Подавши описовий матеріял, в якому він вичисляє останні арешти таких осіб, як Татяна Веліканова, о. Ґлєб Якунін, Антанас Терлецкас, Валері Абрамкін, Віктор Сорокін, а далі українців Миколу Горбаля, Петра Розумного, Василя Стрільціва, Василя Овсієнка, Юрія Литвина, Петра і Василя Січків, Олеся Бердника, закатованого Володимира Івасюка і Михайла Мельника, ген. Григоренко закликає Захід вимагати звільнення всіх заарештованих членів Гельсінкських груп та загальної амнестії для всіх політв'язнів в СССР. Автор статті звертає увагу на те, що в контрасті до 1977 року нові арешти відбулись в час, коли увага Заходу була звернена на виміну п'ятьох політв'язнів за двох засуджених совєтських шпигунів та коли в Чехо-Словаччині відбувались процеси над членами Хартії-77. Крім того, твердить ген. Григоренко, органи КҐБ заарештували ряд татарських активістів та баптистів і п'ятидесятників, а в Ленінграді знищено цілу молодечу організацію. Захід не помітив, що нові репресії і арешти не почались в Москві, як це було в 1977 році, а в Україні, де репресії ніколи не припинились.

Метою цієї нової тактики маскування репресій і розтягування арештів на довгі місяці, щоб не робити враження поголовного наступу на правозахисні рухи — це добитись ратифікації договору САЛТ II і успішно відбути Олімпійські ігрища в Москві. Тому Захід повинен вимагати звільнення політв'язнів і „правдивої лібералізації в СССР" ще перед ратифікацією згаданого договору, — твердить ген. Григоренко. Ця совєтська маскарада закінчиться після Олімпійських ігрищ і ратифікації САЛТ II і тоді наступить нова хвиля арештів.

Статтю, яка появилась під заголовком „Новий наступ на активістів в Совєтському Союзі", переложив на англійську мову Адріян Каратницький, — інформує газета в окремій нотатці.

Совєтський уряд обмежує поїздки американських дипломатів в південні частини СССР

Москва. — Совєтський уряд відмовив дозвіл американським військовим представникам (аташе) при амбасаді в Москві відвідати південні частини СССР, які лежать близько кордонів Ірану і Афганістану, і куди звичайно допускають закордонних туристів та офіційних представників амбасад в Москві.

Хоч совєтський уряд не подав відмови дозволу американським дипломатам відвідати Азербайджанську ССР і Таджицьку ССР, то існують здогади, що совєтський уряд не хоче, щоб Америка довідалася, що діється в тих „союзних республіках" у зв'зку з подіями в Ірані і Афганістані.

Згідно з інформаціями закордонних кореспондентів, Совєтський Союз активно піддержує лівий уряд в Афганістані і в цій країні вже є понад 5.000 совєтських вояків.

Також у зв'язку з можливою мілітарною інтервенцією ЗСА в справі визволення американських закладників в Теграні, урядові чинники Аятолли Хомейні кількакратно заявляли, що на випадок американської мілітарної інтервенції „Совєтський Союз не буде стояти бездільно".

Дуже можливо, що СССР концентрує військові з'єднання біля іранського кордону і тому відвідини американських дипломатів до тих стратегічних зон СССР не є вигідними для совєтського уряду.

Як відомо, в Ірані живе велика кількість азербайджанців, які противляться диктаторському режимові Хомейні, а в Афганістані велика кількість населення — це таджики. Одже, ці два народи мають своїх братів по національности в згаданих „союзних республіках" СССР. Правдоподібно Москва не хоче, щоб американські дипломати бачили реакцію совєтських азербайджанців і таджиків на події в Ірані і Афганістані, де живуть їхні брати.

Українські наукові сесії на з'їзді Вчителів Східньоевропейських Мов

Сан Франсіско, Каліфорнія. — У днях від 27-го до 29-го грудня ц. р., тут у готелі „Голлідей Інн Юнієн Сквер", відбудеться річний З'їзд Американської Асоціяції Вчителів Слов'янських і Східньоевропейських Мов (AATSEEL). У з'їзді візьме участь поважне число професорів американських і канадських університетів, коледжів тощо.

На цьому з'їзді буде окрема сесія присвячена українській літературі. Організатором і предсідником цієї відновленої сесії є д-р Володимир Жила, професор Тексас Тек університету в Лубоку, Тексас. На сесії будуть прочитані такі доповіді: „Рильський як поет-перекладач" — д-р Ярослав Рудницький, професор Оттавського університету; „Поезія українських дисидентів" — д-р Яр Славутич, професор Альбертського університету; „Оргія Лесі Українки — трагедія подкореної нації" — д-р Роман Кухар, професор Форт Гейс стейтового університету; „Минуле пливе в прийдешнє: розповідь Докії Гуменної про Трипілля — символізм давніх графічних зображень і звичаїв" — д-р Богдан Чопик, професор університету в Юта „Винниченкові прогнози соціяльного й технічного розвитку XX-го сторіччя" — д-р Володимир Смирнів, професор Мекмастерського університету.

Сесія української літератури існувала при Асоціяції в роках 1949-1954 (повних п'ять років) і її тоді очолювали спочатку професор Роман Смаль-Стоцький, а пізніше професор Пантелеймон Ковалів.

Сесія української літератури відбудеться у Салоні „А" в суботу 29-го грудня, в годинах 8:30 — 10:30 ранку. Ця сесія відкрита для усіх

(Закінчення на стор. 3)

ДУХОВНИКИ НА РІЗДВО ВІДВІДАЛИ ЗАКЛАДНИКІВ В ТЕГРАНІ

Тегран/Вашінгтон. — У вівторок, 25-го грудня, тобто на саме Різдво за новим календарем, три американські духовники та католицький архиєпископ Альжиру відвідали американських закладників в амбасаді ЗСА в Теграні, відправили Богослужби, співали із закладниками колядки, а день пізніше зустрінулися з іранським міністром закордонних справ Садегом Готбзадехом і деякими мусулманськими провідниками.

На запрошення Аятолли Хомейні закладників відвідали: д-р Вілліям Словн Коффін, мол., пастор Риверсайд церкви в Ню Йорку, пастор М. Вілліям Говард, мол., з Принстону, Н. Дж., який є президентом Крайової Ради Церков Хри-

(Закінчення на стор. 3)

Знищено бюро „Аерофлоту" в Мюнхені

Збомблений будинок „Аерофлоту" в Мюнхені.

Ню Йорк, Н.Й. — У щоденнику „Ди Нюз Ворлд" з четверга, 20-го грудня 1979 р., появилася знімка зі знищеного двоповерхового будинку совєтської летинської лінії „Аерофлот" в Мюнхені з таким підписом:

„Мюнхен, Західня Німеччина. — Поліція держить варту в час, коли офіційні чинники переглядають залишки спаленого бюра совєтської летинської лінії „Аерофлот" в Мюнхені після вибуху запальної бомби в двоповерховому будинку, який був цілком знищений. Не було жадних поранень. Антикомуністична група, звана як „Командо 15-го жовтня", взяла на себе відповідальність за вибух шляхом телефонного повідомлення до західньонімецького пресового агентства ДПА. Особа, що телефонувала, заявила, що напад доконано на знак протесту „проти совєтської окупації України".

З інших достовірних джерел повідомляють, що речники ОУН(р) заявили в Мюнхені, що згідно українська група „Командо 15-го жовтня", яка взяла відповідальність за бомбовий напад, не є нікому знаною і не має нічого спільного з ОУН (р). Як відомо, 15-го жовтня 1959-го року совєтський агент Богдан Сташинський в Мюнхені вбив Степана Бандеру, провідника Організації Українських Націоналістів.

Сімох спільників засуджено на кару смерти за вбивство президента Парка

Сеуль, Південна Корея. — У четвер, 20-го грудня 1979 року військовий суд засудив сім осіб, включно з ген. Кімом Джай Кю, колишнім шефом Корейської Центральної Розвідчої Агенції, на кару смерти за їхню участь в плянуванні та виконанні атентату на президента Парка Чунг Гі та пятьох осіб з його охорони 26-го жовтня 1979 р. Засуджені на смерть, крім Кіма Джай Кю, були Кім Кай Вон, шеф канцелярії президента Парка, чотири адьютанти Кіма Джай Кю та один полковник із штабу ген. Кіма. Сподіваються, що всі засуджені внесуть апеляцію до вищого суду згідно з юридичною процедурою Південної Кореї.

Присуди смерти були передбачені й всі підсудні прийняли вирок не виявляючи жадного покаяння та навіть з призначням для головного організатора вбивства, який признався до вини та заявив, що він вбив президента Парка в імені парляментарної демократії" та для добра Південної Кореї.

Одначе чужоземні дипломати переконані, що присуди смерти можуть бути не виконані, бо, вища команда армії схиляється до помилуванням всіх засуджених.

Присуди смерти мають бути затверджені новим президентом, Чой Кю Гагом, якого інавгурація відбувалася в четвер, і є здогади, що новий президент також може погодитися на помилування, тим більше, що минулого тижня були криваві зудари між високими військовими старшинами, що захитало престиж армії та поставило під сумнів стабільність корейського уряду після вбивства президента Парка.

Американський амбасадор Віліям Ґлейстін та американський командир збройних сил ген. Джон Вікгем відбувають часті наради з корейськими цивільними й військовими провідниками і тим способом є поінформовані про внутрішню ситуацію в Південній Кореї.

ОЛЕКСА ТИХИЙ ПРОБУВАВ СЕБЕ СПАЛИТИ — НЕ ЗНАТИ ЧИ ВІН ЖИВИЙ

Гельсінкі (УІС „Смолоскип"). — Тут продісталася вістка, що Олекса Тихий, член-співосновник Української Гельсінкської групи, який був заарештований органами КГБ в лютому 1977 року і засуджений 1-го липня, 1977 року на 10 років ув'язнення і 5 років заслання, пробував минулого тижня себе спалити на знак протесту проти таборових умов і способу його лікування в'язничними „лікарями". Як це число „Свободи" готовилось до друку, ще не було подробиць про наслідки цього безпрецедентного серед українських політв'язнів вчинку на знак протесту, тобто чи Тихий помер чи живе. Вістку передав академік Андрей Сахаров, провідний діяч правозахисного руху в СССР.

О. Тихий, якому 50 років, хворіє на виразку шлунка. Від лютого 1978 року він перебуває в Мордовському концтаборі ч. 1, де кількакратно проголошував голодівки на знак протесту проти умов в таборі. Останню голодівку Тихий проголосив у квітні цього року. Пізньою осінню цього року на Захід продістались вістки, що стан його здоров'я значно погіршився і його перенесено до таборової лікарні.

СЛІДСТВО У СПРАВІ ЮРІЯ БАДЗЯ, ЩО ТРИВАЛО ПОНАД 5 МІСЯЦІВ, ЗАКІНЧИЛОСЯ

Ню Йорк (Закордонне Представництво Української Гельсінкської групи). — Юрія Бадзя арештовано і звинувачено за статтею 62-І КК УССР після вилучення рукопису його незакінченої наукової праці „Право жити". Пред'явити поширення ідей цієї праці неможливо: про її зміст навіть про факти її писання ніхто, крім дружини не знав.

Але судити Юрія Бадзя збираються не тільки за цю працю. У ході слідства було старанно обслі(жено кожен крок його життя, щоб відшукати сліди „антирадянщика". Учителів школи, яку Юрій Бадзьо закінчив 26 років тому, допитували, чи не мав він зв'язків із бандерівським рухом (цього руху, як такого, в його місцевості не було, а Юрій Бадзьо мав на той час 9-11 років). Допитували однокурсників і викладачів Ужгородського університету, працівників Інституту літератури УССР, з якого його звільнено 1965 року.

Ні з ким із них Юрій Бадзьо не підтримував стосунків протягом 14-ти і більше років. Зокрема наголошувано його діяльність, як члена клюбу творчої молоді, його участь у вечорах цього клюбу; все це події початку 60-их років, наголошувано теж його читання чи поширення самвидавської літератури, зокрема праці І. М. Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація" — усе це теж події середини 60-их років.

На прохання дружини Юрія Бадзя, щоб піддати його працю кваліфікованій науковій експертизі, слідчий відповів, що КГБ сам дає політичну оцінку вилученим документам і цього досить. У протоколах допитів свідків ця політична оцінка КГБ зафіксована у таких поняттях як: „пасквіль", „задвірки антирадянської буржуазної пропаганди" тощо.

Після викрадення праці „Право жити" у 1977 році, з цією метою, щоб зберегти основу тексту заново писаної праці в разі повторення крадіжки, з двох закінчених розділів нового варіянту, зроблено дуже скорочену копію. У ході слідства наявність цієї копії кваліфікується як „розмноження з метою поширення".

Отже КГБ робить усе можливе, щоб мати можливість дати підсудному максимальний термін, який останнім часом став уже нормою для політв'язнів України.

Дружина Юрія Бадзя не може найняти адвоката за власним вибором, бо цих адвокатів - криміналістів, які мають добру репутацію, не допускають до політичних справ.

На запитання дружини, чи будуть допущені на так званий „відкритий" суд родичі її чоловіка, які висловили бажання приїхати, слідчий М. М. Слобожанюк відповів, що місця у залі суду не є для рідних і знайомих, а для „представників громадськости, які потім розкажуть у своїх колективах, защо судили антирадянщика".

Дружині Юрія Бадзя увесь час погрожують арештом за зняття копії двох розділів праці і за „Звернення до світової демократичної громадськости", опубліковане за кордоном; в протоколах слідства її записано як „співучасницю злочинної діяльности Юрія В. Бадзя".

Українські правозахисники закликають підтримати Гельсінкську групу в Україні

Ню Йорк (Закордонне Представництво Української Гельсінкської групи). — Нещодавно дістався на Захід Інформаційний бюлетень Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінкських угод ч. 10. Він має 41 сторінок машинопису й складається із меморандуму та заяв нових членів, які вирішили посилити ослаблену репресіями групу.

Вячеслав Чорновіл у своїй заяві підкреслює, що Гельсінкський рух логічно продовжує національно-демократичну діяльність шестидесятників, які не обмежувались лише культурницькою діяльністю.

Меморандум, у якому вказано на важливість Гельсінкської групи в сьогоднішній важкій ситуації, закликає всіляко підтримувати її діяльність. Його підписали: Віталій Калиниченко, Іван Кандиба, Зіновій Красівський, Ярослав Лесів, Володимир Малинкович, Оксана Мешко, Петро Розумний, о. Василь Романюк, Іван Сокульський, Василь Стрільців, Ніна Строката, Василь Стус, Вячеслав Чорновіл, Стефанія Шабатура.

Вміщено також біографічні дані нових членів.

Про своє бажання вступити до Групи заявили також політв'язні: С. Караванський, О. Попович, Б. Ребрик, І. Сеник, Д. Шумук, Ю. Шухевич. Про документи 10 Інформаційного бюлетеня громадськість й уряди країн-учасниць Гельсінкських нарад будуть поінформовані в найближчому часі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміна адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Загрозливе явище

Продовж останніх кількох місяців ряд високих старшин збройних сил ЗСА та багато законодавців і коментаторів висловили затурбовання фактом, що теперішня „професійна" армія, яка складається тільки з добровільців, не виправдує надій, що на неї покладалось, коли в 1973-му році припинено покликування молодих мужчин до 2-річної примусової служби.

Деякі вказують на те, що на випадок війни не було б достатньої резерви у вояках, щоб вислати їх на фронт на місце поляглих, чи поранених, бо коли зліквідовано примусову службу, то дуже мала кількість юнаків вступає в Крайову Ґвардію та до резервових частин. Раніше молоді чоловіки, які не бажали служити цілих два роки у війську, зголошувалися до згаданих двох формацій, відбували кількамісячну активну службу, а відтак під час кількагодинних мітінґів продовж року, як теж в час літніх вакацій відсвіжували своє військове знання. Тепер, коли вже немає примусової дворічної служби для всіх фізично спроможних юнаків, то військова резерва зменшилася з пересічних 1,6 мільйона осіб до 360,000, що представляє собою загрозливе явище.

Тому деякі старшини закликають відновити попередню 2-річну примусову військову службу, а інші пропонують, щоб вона була тільки 6-місячна, а відтак даний юнак служив би в резерві 6 років, продовж яких два рази проходив би 2-тижневі перевишкільні табори.

Інші критики теперішньої „професійної", тобто добровільчої армії, вказують, що з уваги на те, що рівень безробіття серед негритянського населення вищий, ніж серед білого тобіля 40 відсотків цьогорічних добровольців до збройних сил ЗСА — це негри, хоча вони становлять тільки 12 відсотків цілого населення ЗСА. Таким чином збройні сили ЗСА не представляють собою перекрою американського суспільства, як це було тоді, коли всі фізично спроможні юнаки були зобов'язані відбувати 2-річну службу. Цей факт не тільки противорічить принципові расової інтеграції, що його підтримує сам уряд ЗСА, але може в майбутньому довести до поважних конфліктів між старшинською верствою, яка складається переважно з білих, і рядовим вояцтвом, яке з кожним роком все більше стає негритянським, а теж пуерто-ріканським.

Щоб привернути попередній расовий і клясовий балянс американським збройним силам, Департамент оборони представив пропозиції відносно признання стипендій чи низьковідсоткових позичок на вищі студії для юнаків, які відбули військову службу і виявили інтелектуальну спроможність студіювати у коледжах чи університетах. У такий спосіб Пентагон хоче заохотити юнаків із середньої економічної верстви зголошуватися до війська, бо кошти навчання у вищих школах ЗСА дуже високі, а відбувши службу, вони таки могли б студіювати, одержавши стипендії чи низьковідсоткові позички.

Ще інші критики теперішньої „добровільчої армії" вказують, що якщо рівень безробіття в країні продовжуватиме падати, то навіть менша кількість юнаків з різних економічних і расових прошарків американського суспільства зголошуватиметься до військової служби, бо вони зможуть одержати працю в цивільному секторі економіки ЗСА. Із зменшенням числа добровільців, очевидно, чисельно зменшаться збройні сили Америки, що було б великою загрозою для безпеки країни і цілого вільного світу.

Як вказує багато високих старшин ЗСА, як теж ряд законодавців і коментаторів, теперішня „професійна" армія не виправдала надій, які на неї покладали 6 років тому, коли припинено примусові покликання до військової служби. Отже, безпека країни вимагає від Конгресу та виконавчої частини федерального уряду, зокрема Департаменту оборони, точної перевірки та наладнання цієї справи, як на ближчу, так і на дальшу мету.

Любомир Винар

УКРАЇНСЬКІ ІСТОРИКИ І НАША ГРОМАДА

(Думки з приводу конференції УІТ в Ню Йорку)

У днях 29 і 30 грудня, під час річного з'їзду Американської Історичної Асоціяції в Ню Йорку, відбудеться наукова конференція Українського Історичного Товариства, яка також включає зустріч з українським громадянством. Тематика конференції вийнятково важлива і актуальна. Перша сесія в українській мові присвячена перeглядові сучасного стану української історіографії у різних ділянках дослідження, обговорюванню відношення західних істориків до наукового вивчення історії України, встановленню певних пріоритетів у науково-видавничій діяльности істориків і наукових осередків, і вкінці історики бажають застановитися над питанням ролі історичної науки в сучасному багатовимірному розвитку суспільства. Друга, англомовна сесія присвячена проблемам історичної періодизації і термінології Східньоевропейської історії. Співспонзором цієї сесії є Американська Історична Асоціяція. Автор цих рядків заступає думку, що без уточнення української історичної термінології серед українських, американських і взагалі західних істориків, без справлення теперішньої тенденційної термінології в багатьох високошкільних підручниках, що уживаються в американських і канадських університетах, і яка не витримує наукової критики, ми не зможемо поставити міцного ґрунту під дальший розвиток українознавчих дисциплін на Заході. Саме тому хочемо започаткувати дискусію на вищезгадану тему. Це є справа першої ваги і вже крайня пора устійнити історичну термінологію, яка відноситься до історичного розвитку України, Росії і Білорусі. Як відомо, утотожнення історії середньовічної України-Руси з Московщиною-Росією належить „до „доброго тону" в поважних працях західніх, а зокрема американських істориків.

Доповідачами на згаданій конференції є історики, члени УІТ, які репрезентують різні генерації і різні „історичні школи" в історіософічному розумінні. Саме тому віримо, що обмін думками доповідачів повинен бути цікавий і напевно причиниться до активізації історичних дослідів у різних ділянках.

Перед українськими істориками стоїть ціла низка засадничих питань відносно теперішнього стану історичної науки й перспектив дальшого розвитку української національної історіографії. Що дотепер досягнено і які є недотягнення? Ми знаємо, що є великі прогалини, якщо йдеться про видання присвячені історії України в англійській мові. Наприклад, чому дотепер наукові українознавчі осередки при американських і канадських університетах не спромоглися на видання підставового високошкільного підручника історії України в англійській і українській мовах? А як мається справа з виданням фундаментальної історії української культури, історії української спільноти в ЗСА? Чому до цього часу не появився перший атлас історії України і в якому стані знаходиться одинокий журнал української національної історіографії „Український історик"? Треба нам серйозно застановитися над справою наймолодшої генерації українських істориків — чи вона існує і чи доплив молодих наукових сил є задовільний. А що роблять інші генерації українських істориків і істориків українського походження? Як ставляться американські історики до національної схеми української історії? Оце лише декілька питань, що можуть бути обговорені на історичній конференції в Ню Йорку. Ми заступаємо думку, що навіть найбільш контроверсійні справи можна спокійно обговорити і зробити належні висновки.

Друга справа відноситься до співпраці українських істориків з українською громадою і навпаки. Виринає питання, чи широкі кола громадянства і українські установи у вільному світі здають собі справу із ваги історичних досліджень? А як ставляться наукові осередки та історики до української громади. Деякі установи та історики уважають, що громада не повинна забирати жадного становища до праці наукових установ тому, що вона не розуміє наукової методології дослідів і є „ляїком" у певних справах. Деякі уважають, що громада повинна сповняти завдання „дійної корови", яка має лише давати „молоко" — фонди і нічого не питатися і не вимагати вичерпного звіту з праці, зокрема у тих випадках, коли громада причинилася своїми датками до розбудови деяких українознавчих наукових установ. Друге питання відноситься до українських громадських установ у ЗСА і Канаді. У якій мірі вони піддержують працю істориків, і вкінці виринає справа матеріяльного забезпечення наших науковців-сеньйорів, які часто проживають у матеріяльних недостатках.

(Закінчення на стор. 3)

Марія Душник

ЗРОСТАЮЧА РОЛЯ ЖІНОК В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ

[1]

Хоча роля жінок у початковій діяльності Українського Народного Союзу була неясною та докладно неозначеною, за винятком хіба того, що жінки могли належати до УНСоюзу, однак жіночі справи мали неабиякий вплив на зріст та розвиток Союзу.

У великій мірі дружина дбала про те, щоб членська вкладка була заплачена, бо це було в її інтересі, щоби забезпечення мужа не кінчилося. Жінки дбали також про товариську сторону діяльности УНС, приготовляючи перекуски для зборів, пікніків та інших зібрань, якщо „кухонна роля" була потрібна.

У перших роках існування УНСоюзу майже не було жінок-урядовців у відділах УНС, а якщо й були, то це було рідкістю. Помалу, одначе, зокрема після появи в „Свободі" статтей писаних інтеліґентними жінками, деякі жінки почали брати участь у відділовій діяльності, приміром, у драматичних гуртках, танцювальних і хорових ансамблях, і врешті також у діяльності відділів. Одночасно поставали Відділи виключно з жінок, хоча це було дещо пізніше. Хочемо тут пригадати додаткову замітку, яку висловив делеґат на одній із конвенцій УНС, коли він, звертаючися до одинокого делеґата-жінки, сказав: „і ти, бабо" (На останній 29-ій конвенції УНС на всіх 382 делеґатів було 73 жінки-делеґати).

У 1908 році вибрано вперше жінку заступником головного предсідника УНС статут якого передбачує тепер одну жінку на становище заступника предсідника УНС і щонайменше дві жінки-радних в Головному Уряді УНС.

Першою заступницею головного предсідника була Марія Черемшак (1908-12). Правда, не було багато жінок заступниками головного предсідника. Після Марії Черемшак на заступниць головного предсідника УНС було вибирано: Марію Білик (1912-20), Марію Ольшанецьку (1920-29) і (1933-37), недавно померщу Юлію Баволяк (1929-1933), Марію Малевич (1937-50), Ґеновефу Зепко-Жеребняк (1950-58), Анну Герман (1958-66) та Марію Душник (від 1966). У тому самому часі ми мали аж чотири жінки — радними в Головному Уряді. Щобільше, від 1972 року ми маємо жінку касира УНСоюзу — Уляну Дячук, яка займає один з найбільш відповідальних постів в українській американській організації.

На протязі восьми з половиною декад існування УНС, число жінок в організації зросло до 45 відсотків всього членства. З таким значним зростом було цілком природним для жінок відогравати більш визначну ролю в організаційній ділянці УНСоюзу, що помітно спричинилося до сталого зросту та впливу УНСоюзу в нашій громаді.

Деякі жінки були секретарями Відділів на протязі 40-60 років. Між тими, що були секретарями впродовж багатьох років були: Софія Гунька, Ксеня Тутька, Евфемія Воловняк, Олена Штогрин, Марія Демидчук-Чучман, Іванка Подола, Анна Гнатюк, Стеля Раян і інші.

Ми мали також жінок секретарів та організаторів, які засновували відділи та приєднали велику скількість членів. Наприклад, Осипа Олінкевич (тепер п-і Михайленко), колишня головна радна УНСоюзу, була одною з найактивніщих організаторів в історії УНСоюзу. Вона заснувала 240 Відділ УНС у Клівленді, Огайо, зараз після її прибуття до ЗСА, та вспіла зорганізувати понад 700 членів. Інші жінки з нової еміґрації здобули також рекордові осяги в організуванні членів, а саме: Анна Гарас в Аллентовн, Па., Марія (Квітка) Стецюк в Джерзі Ситі, Н. Дж., Текля Мороз в Монтреалі, Канада, Софія Куца в Торонто, Канада, Галина Гаврилюк, Джерзі Ситі, Н.Дж., і Марія Кульчицька в Йонкерс, Н.Й., і інші.

Між уже народженими в Америці жінками-організаторками є Гелен Олек в Чікаґо, Ілл., С. Раян в Джерзі Ситі, Н. Дж., Ґ. Жеребняк в Акрон, Огайо, Марія Гаравус в Бофало, Н.Й., Анна Ремик в Бостон, Масс., Аліція Малищак в Вілксбере, Па., і Марія Душник в Ню Йорку, Н.Й.

Почавши від 1960 року спеціяльні нагороди УНС були надавані для членів „Клюбу заслужених Союзовців", (тобто для тих, що зорганізували 25 або більше членів в одному році). На протязі років було багато жінок, яких імена були на листі визначних організаторів, включаючи Квітку Стецюк, Г. Олек, А. Гарас, Т. Мороз, Софію Оріховську, Любу Баско, С. Куцу, Олександру Дольницьку, Марію Юзик і інші.

Під сучасну пору в УНСоюзі є 125 жінок-секретарів на всіх 456 секретарів в УНСоюзі. Тих 125 жінок зорганізували приблизно 500 нових членів цього року. Між іменами на листі організаторів є ім'я Марти Кордуби, молодої панни, яка працювала на Союзівці цього літа та зорганізувала 26 нових членів.

(Продовження буде)

Іван Дурбак

В АЛЬБОМ ІКЕРА

У Народному Домі у Львові тому понад 45 років був раз такий милий дитячий попис веснянок і гаївок після Великодня. З великої програми запам'ятав я тільки один дитячий діялог: маленька дівчинка співала милим тоненьким голосочком:

— „Серце-Івасю, куди ідеш?"

Івась відповідав їй дуже нечемно на всі її питання.

Дівчина продовжувала: — „Ой, Боже ж мій, Боже, що ж мені робити?" — та Івася це не бентежило, і він вкінці буркнув: — „До коршми!" — і пішов...

* * *

У 1933 році приїхав до Львова молодий сільський хлопчина, Івась Керницький, що працював в концерні „Українська Преса" директора Івана Тиктора, першого нашого пресового „потентата", що поширив українську пресу між народом, як перед ним майже ніхто. Молодий Івась, що писав під псевдонімом Ґзимс, потім Ікер, був дуже несмілий, скромний, більше прислухувався, а ще менше говорив, не любив, як його хвалили.

Я працював тоді в двотижневику „Нова Зоря" (звали її... „Стара Звізда"), а шефом її був д-р Осип Назарук, якого називали „кардиналом" через його „кардинальський" капелюх. Бувало він каже мені:

— „Пане товаришу, як будете в Тиктора, то не забудьте відвідати Ікера, стисніть йому руку, вітайте від мене, та заохотіть до творчости, бо з нього буде добрий письменник. Але треба його підбадьорювати, дати відчути, що ми його талан оцінюємо та очікуємо багато добрих творів".

І я це робив дуже солідно, і ніколи не минув Івася, але завжди мав добре слово заохоти для нього та його творчости. Чомусь мені пригадувалася та дівчача пісенька: „Серце-Івасю, куди йдеш?" — і я починав розмову з ним від цих слів. Івась працював у кімнаті разом з Еком і покійним Левком Сенишиним, у редакції „Комаря", де я приносив свої речі. Я виріс на селі, знаю психіку українського села, тому знайшов спільну мову з Ікером і любив його перші гуморески й оповідання з сільського життя. Тому я щиро вітав його з появою першої його збірки оповідань „Святоіванські вогні" в 1934 році.

Минали роки, але наша приязнь тривала. Я радів його ростом і появою дальших збірок на еміграції. А коли я приїхав з Австралії до Америки в 1958 році, то великою радістю була для мене зустріч з Ікером на Союзівці, та під час його гостинних виступів в Ютиці, у Трою й Вотервліті. Бо Івась зберіг свій погідний гумор, добросердечність українського села, був дальше справжнім „чоловіколюбцем", зразком євангельської „доброcти", без ніякої злоби чи шпильок проти своїх ближніх. Таким був і є Ікер.

Упродовж 30 років його виступи були прикрасою наших безчисленних імпрез по цілій Америці й Канаді. Тому з великим смутком прочитав я у „Свободі" невеселу вістку про його побут у лічниці в Ню Йорку.

Американці пишуть тепер масово Різдвяні листи до своїх закладників в Ірані, а всі приятелі та вдячні читачі творів і фейлетонів Ікера у „Свободі" нехай напишуть йому Різдвяні побажання на його приватну адресу, бо його приятель доручає йому щоденно пошту. (Адреса: І. Керницький, 461 Вест 44. Ст. Ню Йорк, Н. Й. 10036).

Це буде для нього велика приємність, це скріпить його сили та прискорить повне виздоровіння.

„Серце-Івасю! Вертайся скоро домів, бо Христос Родився".

Нове число „Слова на сторожі"

Оттава (ОУПС). — Тут з датою 1980 року вийшло друком чергове число (17) „Слова на сторожі" — органу основаного в 1964 році „Т-ва Плекання Рідної Мови", що поставило собі за ціль актуалізувати справу збереження української мови в діяспорі. Нове число „Слова на сторожі", присвячене пам'яті Є. Онацького.

На його зміст складаються, м. ін. статті про „Посилення русифікаційного наступу" в Україні, лист О. Коваленка, розвідка про назву „Ю Ес Ей" А. Вовка, стаття О. Войценко про новий правописний словник і т. п. Редактор цього випуску „Слова на сторожі" — Яр. Рудницький.

Адреса для замовлень: 911 Карлінг, Оттава, Канада.

У ЛМКЛЮБІ ВШАНУЮТЬ МИТРОПОЛИТА СЛУГУ БОЖОГО АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Ню Йорк, Н. Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу інформують, що в п'ятницю, 28-го грудня ц. р., о год. 7-ій вечора тут в приміщенні цього Клюбу, при 136 Друга евеню, відбудеться Вечір, присвячений пам'яті Митрополита Слуги Божого Андрея Шептицького у 35-річчя від його смерти.

Участь у цьому Вечорі візьмуть: ред. Василь Качмар, ред. Ольга Кузьмович, д-р Василь Ленцик і д-р Роман Осінчук. Присутні матимуть змогу також почути із звукозапису проповідь Митрополита, що її він виголосив в 1939 році у Львові, а також можна буде оглянути портрет Митрополита, роботи мистця Михайла Мороза.

ДОПОВІДЬ В КЛЮБІ СЕНЬЙОРІВ

Ню Йорк. — У неділю, 30-го грудня ц. р., о год. 1:30 по полудні тут у приміщеннях Товариства „Самопоміч" при 98 Друга евеню Клюб Українських Сеньйорів влаштовує доповідь письменника Михайла Лавренка на тему: „Наші невидимі помічники". Управа Клюбу просить всіх до участи.

Михайло Пиріг

ВІД РІЗДВА ДО ЙОРДАНУ-ВОДОХРИЩА НА ЗОЛОТОМУ ПОДІЛЛІ

(Спомин)

Деякі християнські народи відзначують Різдвяні Свята радше як народне свято із дивовижними традиціями, затримуючи рештки поганських звичаїв, як, наприклад — проганяють духів, перебираються на звірят і так ходять гуртами. Однак — це все переплетене християнським змістом. У північних скандинавських країнах свято юль (Jul) ще з передхристиянських часів, яке пізніше перенесли на 25-го грудня і святкують разом з Різдвом.

У багатьох народів на Свят-Вечір як страва, переважає м'ясо, добра печеня, індик, печене порося, печена гуска.

Різдво в нашій Україні тісно пов'язане з плодами української благородної життьодайної землі. В нашій Україні жнива починалися з початком липня, коло свята свв. Петра і Павла. Женці, переважно жінки, жали жито, чи пшеницю, а чоловіки робили перевесла і в'язали снопи.

Господар, зробивши перевесло, зав'язав перший сніп, сідав на нього і колядував „Бог Предвічний". — Отже це мало своє значення, буде гарна мука, буде коровай, а на Святий Вечір книші та колачі. От, і тут щедрівка: „Та кладіть калачі з ярої пшениці, радуйся!"

Жінки також, уже влітi, приготовляли найкращі плоди нашої землі, на Свят-Вечір. Вони сушили овочі та з них варили на Свят-Вечіт узвар, що його подекуди називали юшкою із сушу. На вишневій Зборівщині літом мочили в горілці вишні, щоби добрим вишняком на Різдво приняти гостей та колядників. Мій спомин заторкуватиме святочні звичаї із села Гаї Ростоцькі.

У день Свят-Вечора, вже від ранку по селах панувала спокійна, передсвяточна ідилія. На лицях дітвори видніло напружене й радісне очікування на улюблену традиційну кутю. Жінки приготовляли всі страви з олією, рівнож печиво, пампухи смажили на олію. По селі легкий вітрець розносив приємний запах із смаженого олію, наче проголошував — зближається Свят-Вечір. Батьки із дітворою вносили до хати гарно витріпану солому. Солому розстеляли на долівці. Сіно клали на стіл під скатертею — як символ, що Христос родився в яслах на сіні. Мати засвічувала свічку по середині стола і клала теплу кутю заправлену тертим маком і медом. В кутку кімнати клали сніп пшениці зі золотистим колоссям. По містах була ялинка. І приходив тоді настрій торжественно-святочний. І всі разом або поодинці клякали до молитви перед накритим столом. А молодь з напруженням вичікувала першої зірки на небі, бо з її появою засідали до Святої Вечері.

По Святій Вечері молодь ходила колядувати. Господар виходив надвір і дивився на небо, як було багато зір, буде багато роїв та добрий мед. А як гострий мороз, буде гаряче літо. І в морозній тиші по селах дзвеніли мелодії різних колядок. Хлопці переодягнені за трьох королів, пастушків і Ангола ходили з вертепом з-хати-в хату, та в сценічнім представленні звіщали народження Христа. Відспівавши колядку перед вікном, колядники віншували:

Дай же Боже, та в хаті ситно,
у хаті ситно, на дворі прибитно.
Дай же Боже, на хаті зілля,
На хаті зілля, в хаті весілля!
В пасіці пчоли із роєчками,
А миски, повні з медами!

Гой дай Боже!

Вінчуємо Вас щастям, здоров'ям,
Святим Рождеством, Ісусом Христом!
Поможи Вам Боже, в свята кінчати,
В щастю, здоровлю других діждати!

Гой дай Боже!

Різдвяний час тривав аж до Йордану. За тиждень напередодні Нового Року, була Маланка. Маланчин вечір був сповнений веселих жартів. Тоді гуртками ходили співати, зупиняючись перед вікнами хат, жартівливі пісні із української побутової народної словесности: „Наша Маланя не господиня"... і т. п.

На Новий Рік, хлопці знову ходили з--хати- в хату посівати. Увійшовши в хату, вони промовляли: „На щастя, на здоровля, на Новий Рік, на нове літо, роди Боже жито, пшеницю й всяку пашницю" — та за кожним словом розсипали із жмені зерном по всій хаті. Потім казали: Будьте здорові із празником, з Новим Роком!

Пізніше приходив Йордан-Водохрища, Щедрий Вечір, подекуди його називали також — Другим Святим Вечором, під час якого були майже ті самі страви. Слово — Щедрий Вечір походить із: щедрість, добродійність. У цей час співали різні щедрівки — побільшості пісні із побуту нашого народу. От і тут деякі:

Ой, у полі при дорозі,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Пан Василько сіно косить,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Сіно косить, коню носить,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Ой пий коню, ой їж коню,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Перед тобою три дороги,
Щедрий вечір, добрий вечір,
Що першая до батенька,
Щедрий вечір, добрий вечір,
А другая до матінки,
Щедрий вечір, добрий вечір,
А третяя до дівчини,
Щедрий вечір, добрий вечір,
До батенька по шапочку,
Щедрий вечір, добрий вечір,
До матінки по сорочку,
Щедрий вечір, добрий вечір,
До дівчини по хусточку,
Щедрий вечір, добрий вечір.

Були й також Йорданські побажання, як:

Дай Боже!
Що ми сказали, абися так стало
І вам і нам і селу щасливому двору,
І всему миру посполу!
Най вам святиться, веселиться
Святая Йорданська водиця,
Як нині і в рік
І від року в рік
І на цілий вік!
Дай Боже!

Із Йорданом уже кінчався Різдвяний час. Тоді у великій пошані до української традиції, солом'яного діда не викидали, а робили перевесла, та прив'язували овочеві дерева, щоби на будуче літо вони добре родили. А решту його спалювали.

От і сьогодні і ми, зберігаючи українські традиції — підемо з колядою, співаючи колядки на прославу народженого Христового Дитяти і як колись їх співали у моєму селі Гаї Ростоцькі!

(Кінець)

СОЮЗОВЦІ! ПРОДОВЖУЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

УКРАЇНСЬКІ ІСТОРИКИ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Багато з них присвятили своє ціле життя боротьбі за українську історичну правду, а тепер стали „забутими". Здається, що усі ці справи можна позитивно розв'язати, якщо історики і громадянство будуть мати нагоду зустрінутися і краще запізнатися та започаткувати творчий і практичний діялог на вищезгадані теми.

Окрему увагу треба присвятити сучасному підневільному станові української історичної науки в Україні. Там проходить нагальна русифікація українського наукового життя. Багато істориків і взагалі українських вчених є переслідувані владою, деякі з них ув'язнені. Отже виринає питання про нашу протидію на міжнародньому форумі. Питання про найбільш доцільну форму даної акції на зовнішньому і внутрішньому форумах.

В американській історіографії проходить вже довший час переоцінка розуміння історії, як наукової дисципліни, і дискутується її безпосереднє пов'язання із сучасним станом і розвитком суспільства та соціяльних інституцій. Питання чи українські історики також застановляються над даною проблематикою? А як мається справа з новою методологією історичного дослідження, яке тепер є тісно пов'язане з іншими суспільними науками. Оце ті міркування, які вирунили у зв'язку із майбутньою конференцією істориків. Звичайно наші думки не претендують на вичерпність або „безпомильність". Ми лише бажали заторкнути в нашій короткій статті декілька питань, які, на нашу думку, цікавлять не лише вузьке коло істориків, але також ширші кола українського громадянства, що розуміє вагу історичного дослідження. Українські історики не повинні втрачати живого зв'язку з українським громадянством. Вони є його невід'ємною частиною. Саме тому УІТ заплянувало зустріч з українською громадою в суботу під час першої сесії УІТ. Хочемо поділитися з громадянством нашими думками про завдання істориків і завдання українського громадянства супроти наукових установ. Хочеться вірити, що взаємна пошана, вирозуміння і співпраця між УІТ і громадою причиниться до дальшого розвитку української незалежної історичної науки на Заході.

ДУХОВНИКИ...

(Закінчення зі стор. 1)

ста, та Владика Томас Гамбелтон, єпископ-помічник католицької архидієцезії Детройту. З ними до амбасади ЗСА, де іранські „студенти" від 4-го листопада ц. р. держать американських дипломатів як закладників, увійшов теж кардинал Леон-Етієн Дуваль, архиєпископ Альжиру.

Американські духовники і альжирський кардинал не могли зустрінутися зі всіми закладниками разом, а тільки малими групами, переважно по чотири особи. Вони відтак повідомили, що мали змогу бачити 43 закладників, хоча американські та іранські власті твердять, що всіх закладників є 50. Розбіжність щодо числа закладників пояснюють різно. Існує можливість, що духовники неправильно підрахували їх, або що не всі дипломати були допущені на ці зустрічі із духовниками. Державний департамент покищо відмовився коментувати цю справу, але деякі члени уряду ЗСА не відкидають можливости, що деякі із дипломатів в амбасаді хворі, або іранські „студенти" готують їх до судових розправ за „шпигунство". Як відомо Аятолла Хомейні та „студенти" далі вимагають видачі колишнього шаха Мохаммеда Рези Паглеві, хоча він під сучасну пору вже перебуває в Панамі.

У середу, 26-го грудня, згадані три американські духовники зустрінулися з іранським міністром закордонних справ і плянували відбути наради з кількома мусулманськими лідерами.

Під час цих зустрічей, правдоподібно, обговорено не тільки справу можливого звільнення закладників, але також минулотижневе звернення президента Джімі Картера до Ради Безпеки Об'єднаних Націй відносно встановлення економічних санкцій проти Ірану. Як відомо, Рада кількакратно закликала Іран звільнити закладників, але ще не є певно чи Рада Безпеки схвалить економічні санкції, бо Совєтський Союз, хоча не заявив, що накладе вето, то все одно критикував заклик Президента відносно тих санкцій.

Українські наукові...

(Закінчення зі стор. 1)

зацікавлених осіб із Сан Франсіско та околиць.

У суботу, 29-го грудня, в годинах 10:45-12:45 ранку у залі цього ж готелю, також відбудеться сесія Інтернаціонального Товариства Івана Франка, предсідником якої буде д-р Богдан Чопик, проф. університету в Юта, з доповідями, на тему творчости Франкової виступлять: д-р Ярослав Рудницький, проф. Оттавського університету, д-р В. Т. Жила, професор Тексас Тек університету, д-р П.О. Бабяк, професор університету Колорадо в Боллдері, д-р В. Лев, професор Українського Католицького Університету в Римі, д-р Анна Бойцун, редактор „Америки" та д-р Яр Славутич, голова Українського Шекспірського товариства.

Японські дипломати домагаються визнання ПВО

Токіо, Японія. — Пресове агентство Ройтерса інформує, що японські дипломати, які перебувають на дипломатичній службі в країнах Близького Сходу, доражували своєму урядові визнати Палестинську Визвольну Організацію (ПВО) під проводом Ясіра Арафата, і нав'язати з нею офіційні зв'язки, щоб тим самим допомогти її стати єдиним репрезентантом палестинського народу.

Рекомендацію посли представили урядові на спеціяльній триденній нараді в Токіо. Японські дипломати вважають, що визнання ПВО є першою передумовою миру на Близькому Сході. В нарадах брали участь японські посли з восьмох арабських держав на Близькому Сході. На нараді, у якій брав участь прем'єр-міністер і багато інших урядових осіб, була також мова про нафтові ринки, ціни на цей важливий продукт, міжнародні договори для постачання нафти для Японії та інші справи.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА І ЗЯТЯ

бл. п.

АНДРІЯ ЗЕНОНА МИЦЯ

відправиться

СЛУЖБА БОЖА

в четвер, 3-го січня 1980 р., о год. 8:30 ранку в церкві св. Ів. Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.

Просимо в молитвах згадати Покійного.

ВІРА — дружина
РОКСОЛЯНА з мужем БОГДАНОМ — дочка
БОРИС — син
ЕРНЕСТИНА УКРАЇНСЬКА — теща

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п.

ЛЕВА КУДЕЛІ

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ І ПАНАХИДИ

в суботу, 29 грудня 1979 р. о год. 9-ій ранку в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.;
в неділю, 30 грудня 1979 р. о год. 10:30 ранку СЛУЖБА БОЖА, а після Служби Божої — ПАНАХИДА у катедрі св. Володимира у Ню Йорку, 160 В. 82-га вул.

Про участь і спільні молитви за спокій Його душі просимо ласкаво Рідних, Приятелів, Друзів і Знайомих.

Родина

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА та ДІДУСЯ

бл. п.

СТЕПАНА КОНАШЕВИЧА

будуть відправлені

в неділю, 30-го грудня 1979 року
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ та ПАНАХИДИ

в Катедральному Соборі Непорочного Зачаття у Філядельфії, Па., о год. 12-ій дня;
в церкві Царя-Христа при Каюга вул., у Філядельфії, Па.;
в українській каплиці в Люрді, Франція.

Просять згадати Покійного в цей день у своїх молитвах:

МАРІЯ — дружина
ХРИСТИНА І ЮРІЙ ПЕРФЕЦЬКІ — дочка і зять

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, 2-ий поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 28-го грудня 1979 року, о год. 7-ій веч.

ВЕЧІР

присвячений світлій пам'яті Митрополита Слуги Божого

АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

у 35-річчя Його смерти

БЕРУТЬ УЧАСТЬ:

ред. Василь Качмар, ред. Ольга Кузьмович, д-р Василь Ленцик і д-р Роман Осінчук.

Присутні матимуть змогу почути звукозапис із проповіді Митрополита, виголошеної в 1939 р. у Львові та оглянути портрет Слуги Божого, роботи мистця МИХАЙЛА МОРОЗА.

Заряд Оселі
СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ в Елленвіл, Н. Й.
влаштовує

в понеділок, 31-го грудня 1979 р., в залі нової світлиці,

ЗУСТРІЧ НОВОГО РОКУ

Початок забави о 9-ій годині вечора.
Грає популярна оркестра „ІСКРА"

Багато несподіванок • Смачний буфет в заряді Пань • Вступ 8.00 дол. від особи.
Столики і нічліги треба замовляти якнайскоріше в Крайовій управі СУМ-А (212) 477-3084, або в Канцелярії Оселі СУМ-А в Елленвіл (914) 647-7230.

Заряд Оселі запрошує на Зустріч Нового Року Молодь і старше Громадянство.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

В ПЕРШУ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
ЧОЛОВІКА

бл. п.

ОСИПА САНОЦЬКОГО

уроджений в селі Гашня Дольна, пов. Любачів, Україна. Був добрим парафіянином, а також добрим союзовцем, організатором, довголітнім касиром 128-го Відділу УНСоюзу та делеґатом на 25-ту Конвенцію УНС, добрим українцем і чесною людиною

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

у вівторок, 5-го січня 1980 року у Кліфтон Гайтс, Па.

У великому смутку залишена —
дружина — ДАРІЯ

ЗА СПОКІЙ ДУШІ
Незабутнього Товариша зі шкільної лавки
й Вірного Друга

бл. п. Проф. Д-ра

ЮРІЯ ФЕДИНСЬКОГО

буде відслужена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в середу, дня 2-го січня 1980 року в церкві св. Андрія в Пармі, Огайо.

У світлу пам'ять Його,
складають 100.00 долярів
на Осередок НТШ в Сарселі, Франція

д-р МИКОЛА й МАРІЯ ГРУШКЕВИЧІ

Об'єднання Українських Письменників „Слово" в Канаді

повідомляє з глибоким смутком, що 21-го грудня 1979 року, загинув трагічно в автомобільній катастрофі в Торонто, Канада,

бл. п. БОРИС ОЛЕКСАНДРІВ-ГРИБІНСЬКИЙ

визначний український письменник, журналіст і культурний діяч, член Президії „Слово" в Канаді і голова Торонтського Відділу „Слово".

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Висловлюємо щире співчуття Дружині і Родині Покійного.

Президія „Слово" в Канаді

Об'єднання Українських Письменників „Слово"

з глибоким болем сповіщає Українських Письменників і Громадянство в Україні й на еміграції, що 21-го грудня 1979 року, в автомобільній катастрофі, загинув трагічно, на 58-му році життя

бл. п. БОРИС ОЛЕКСАНДРІВ-ГРИБІНСЬКИЙ

український поет, член Президії „Слово".

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружині, Синам і Родині Покійного наше сердечне співчуття.

Президія „Слово"

В ШОСТУ, СКОРБОТНУ РІЧНИЦЮ УПОКОЄННЯ
нашого Коханого ЧОЛОВІКА, ТАТА й ДІДУНЯ

бл. п.

Д-ра ІЛЛІ ВИТАНОВИЧА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ з ПАНАХИДАМИ

в суботу, 29-го грудня 1979 року
в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж., о год. 9-ій ранку;
в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й., о год. 7-ій вечора.

В неділю, 30-го грудня 1979 року:
в соборі свв. Володимира й Ольги, Чікаґо, Ілл.;
в Студіоні, Кастель Ґандольфо;
в Аделяйді, Австралія

та живим Тебе зберігаємо в нашій тузі, що сльози не змили...

ДРУЖИНА, ДІТИ І ВНУКИ

БАГАТИЙ АКАДЕМІЧНИЙ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

шому минулому, промовець з'ясував цілі і світогляд засновника УКУ, Патріярха Йосифа на полі наукової праці. УКУ, як українська католицька вища школа, має дати нашій Церкві повноцінних українських священиків, глибоко вкорінених в українську духовість, але також і світських діячів, що забезпечать єдність українського народу і його Церкви, — говорив доповідач.

Від Філії УКУ виступав заступник директора і духовний настоятель групи семінаристів, який дякував жертводавцям, тим хто склав пожертви на Філію і Семінарійний фонд. Досі найбільшим жертводавцем на Філію є Братство Молоді Св. Бориса і Гліба, яке було також господарем цього обіду-бенкету. Воно, на протязі шестирічного існування Філії дало понад 16,000 дол.; дальшими меценатами є парафія свв. Володимира і Ольги — бл. 12,000 дол. Сестрицтво Покрова Пресв. Богородиці — 8,000 дол., а понад 1,000 дол. внесли Братство Св. Андрея, фінансові установи — федеральна кооператива „Самопоміч" й ощадностева каса „Певність" та індивідуально д-р Роман Смик, проф. П. і Б. Бабяки, Петронелля Фединська та інші.

При Філії діє група мирян, що займається збіркою на Семінарійний фонд. Сьогодні п'ять студентів теології живуть і працюють при Філії.

Промовляв ще д-р Олександер Фаріон від парафіяльної ради собору свв. Володимира і Ольги, заповідаючи і на майбутнє повну підтримку з боку цієї динамічної парафії.

Вкінці розіграно виграшу на образ пензля С. Кожушко, а прибуток звернено на Філію УКУ. Програмою бенкету проводив директор Філії, проф. В. Маркусь.

Назагал, був це багатий на різні академічні й релігійні врочистості кінець тижня Філії УКУ, який став ще однією формою успішної діяльности цієї ще молодої установи в Чікаго, що почала своє існування у 1973 році.

Вступайте в члени УНС

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1979 року кінчається з 31-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1979 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1979 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ПОВІДОМЛЕННЯ

Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне 31-го грудня 1979 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1979 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у ПОНЕДІЛОК, 31-го ГРУДНЯ 1979 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:
• АВТОМ власним або чужим
• АВТОБУСОМ
• ПОЇЗДОМ
• ЛІТАКОМ
• чи КОРАБЛЕМ
всюди і завжди хоронить Вас
акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!